

Echo Chełmka

Zugodnik

Polskiej Spółki Obuwia Bata S. A.

Rok V.

Kraków—Chełmek, 25 września 1938 r.

Nr 37

ZDROWIE - PODSTAWĄ BYTU

Jeżeli weźmiemy jako przeciętną, wiek człowieka 60 lat, to łatwo obliczymy, że wynosi to około 500.000 godzin. Okres, w którym człowiek może pracować na utrzymanie swoje i swojej rodziny, żyć w pełni sił, wynosi średnio 35 lat, to jest około 300.000 godzin, z czego 100.000 przypada na pracę, 100.000 na odpoczynek, a 100.000 na sen.

Tylko w ciągu 100.000 godzin spędzonych we śnie człowiek nie działa, nie myśli, nie czuje i wtedy nie popełnia błędów.

Przez 200.000 godzin, kiedy pracuje i odpoczywa po pracy, stwarza sobie własny los i buduje podstawy dla losu swej rodziny.

W ciągu tego czasu ma miejsce niewątpliwie dużo zdarzeń, które niezależnie od woli człowieka wpływają na losy jego życia. Ile jednak można popełnić błędów, wynikających z lekkomyślności, nieumiejętności przewidywania w ciągu 200.000 godzin — błędów, które niekiedy mają fatalny wpływ na przebieg życia?

Jeżeli pracą 100.000 godzin, które są jedną piątą okresu naszego życia — ugruntuwać mamy byt swój i rodziny — wtedy jasnym się wydaje, że z tych 100.000 godzin nie wolno nam zmarnować ani jednej godziny. A jednak ciągle popełniamy błędy — uszczuplając w ogromnej mierze i tak skromną już ilość godzin pracy.

Dzisiaj mówić będziemy o jednym z kardynalnych błędów — a jest nim lekceważenie zdrowia. Statystyka chorobowa oddziału osobowego wykazuje dzienny brak przy warsztacie pracy około 30 współpracowników i to z powodu choroby. Widać z tego, że jest to poważna sprawa, wymagająca większej uwagi. To też gdy Ubezpieczalnia Społeczna w Chrzanowie zapowiedziała dwa odczyty p. dr. Szewczyka na temat chorób skórnych i wenerycznych — postanow-

wiliśmy urządzić je w takim czasie, aby odczytów tych wszyscy mogli wysłuchać. Z tego względu zakończyliśmy je w środę 21 b. m. pracą o jedną godzinę wcześniej, by ją poświęcić wysłuchaniu odczytu. Aby jednak nikt nie poniósł straty, za tę godzinę każdy otrzyma swój należny zarobek. Kosztowało to fabrykę ogółem 1.800 złotych.

Jeżeli chodzi o zachowanie zdrowia fizycznego, a więc pełnej zdolności do pracy, musimy kłaść silny nacisk na dwa warunki i to:

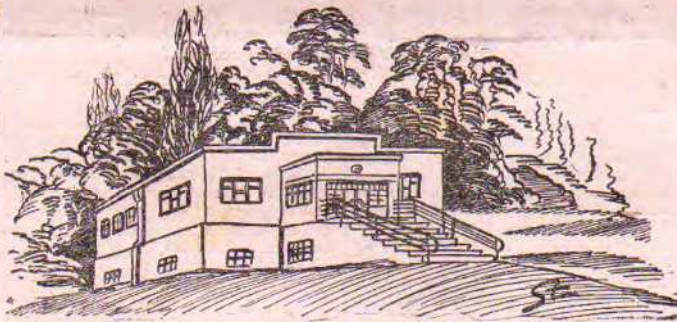
1. prawidłowego odżywiania się,

2. przestrzegania przepisów bezpieczeństwa pracy.

Jako dalsze, ale nie mniej ważne, to wszczemienliwość, a jeśli chodzi o alkohol, to kardynalnym warunkiem pełni władz umysłowych i fizycznych jest zupełne wstrzymanie się od alkoholu, jak i wogóle od wszystkich środków podniecających.

Postępując według praw natury i wskazań lekarzy — zachowamy zdrowie i pełną zdolność zarobkową. A jest to kwestia bytu każdego człowieka.

Nowy budynek szkolny

Górny rysunek pokazuje nam budynek przedszkola, który wybudowała f-ma Bata dla naszych najmniejszych na kolonii. Poświęcenie budynku odbędzie się w dniu 2 października razem z innymi uroczystościami chełmeckimi. W budynku znajdują się dwie piękne sale i dwa mniejsze pokoje, z których jeden jest przeznaczony na gabinet nauczycielski, a drugi na małą salkę gimnastyczną. Firma Bata uwzględniła liczne skargi,

że dzieci z kolonii mają za daleko do szkoły i z tego powodu podczas złej pogody nieraz marną lub mokną. Uwzględniła również i fakt, że w jednej klasie zbiera się ponad 60 dzieci i dała na próbę K. R. jedną salę do dyspozycji, który otworzy tam filialną klasę I-szą i II-gą dla dzieci zamieszkałych na Paprotniku, kolonii i dalej po obu stronach gościńca, aż do budynku Stacji Opiekę nad Dzieckiem i Matką. Zato filia gminnej Szkoły Powszechnej mieć będzie raczej charakter szkół prywatnych, kierowana jednak zostanie przez p. dyr. K. Staicha. Nauka w tej sali rozpocznie się po poświęceniu.

Druga sala pomieści 28 naszych malusieńkich, którzy prowadzeni będą przez doświadczoną freblankę. O ich spis postara się K. R. zaraz po otworzeniu filijnych klas szkoły powszechnej.

Ze względu na higienę przedszkole zaopatrzone w dwie umywalnie z czterema miednicami i automatyczne ustępy, oddzielnie dla chłopczyków i dla dziewcząt, razem 5 klozetów i 2 pisuary. W dużym korytarzu wstępnym ustawione będą

Z kraju i za światą

Wywóz złota z Londynu do Bazylei i Budapesztu. — W dniu 21 bm. opuściło lotnisko w Croydon 9 samolotów, wiozących łącznie ładunek ok. 14 ton złota z przeznaczeniem do Bazylei oraz Budapesztu. Na razie brak jest bliższych danych co do gospodarczego uzasadnienia tego transportu.

Przeciwdziałanie spadkowi kursu banknotów włoskich. — Podczas gdy kurs oficjalny liry na szwajcarskich giełdach utrzymuje się od dłuższego czasu na poziomie około 23 franków za 100 lirów, to kurs banknotów włoskich, które jeszcze miesiąc temu notowane były ok. 79 fr., spadł obecnie do 12.50—18 fr.

Wzrost zatrudnienia w woj. krakowskim. — Stan zatrudnienia na robotach publicznych w woj. krakowskim wykazuje w sezonie bieżącym stały wzrost. Na dzień 19 września br. liczba zatrudnionych wynosiła ogółem 39.210 osób, wykazując wzrost w stosunku do analogicznego okresu r. ub. o 19.925 osób. — Z liczby tej zatrudniono na robotach, finansowanych przez Fundusz Pracy, 7.060 osób, na robotach samorządowych — 6.475 i na państwowych — 25.675 osób. Niezależnie od tego wojewódzki Fundusz Pracy skierował w roku bieżącym do prywatnych zakładów pracy 8.705 bezrobotnych. W ten sposób stan zarejestrowanych bezrobotnych wynosił w wojew. krakowskim w dniu 19 września r. b. 9.498 osób.

Projekt ustawy o melioracjach rolnych. — Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych opracowało projekt ustawy o melioracjach rolnych, który przesyłany został do zaopiniowania zainteresowanym organizacjom rolniczym ze Związkiem Izb i Organizacji Rolniczych na czele. Projekt nowej ustawy będzie przedyskutowany w terminie do 30. IX. r. b. przez zainteresowane organizacje i wraz z wnioskami i uwagami zostanie zwrócony do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rol., dla definitywnego opracowania brzmienia ustawy.

Ponad milion zł. odszkodowań wypłacono rolnikom za wybite bydło chorego na pryszczycę. — Ministerstwo rolnictwa wyasygnowało specjalne fundusze na walkę z epidemią pryszczycy w Polsce. Część tych kwot przeznaczona została na wypłatę odszkodowań i zapomóg rolnikom za wybite bydło, dotknięte chorobą. Wypłacono 1.100.000 zł. odszkodowań.

Przed wielkimi uroczystościami w Chełmku

Już tylko jeden tydzień dzieli nas od wielkich uroczystości, które odbędą się w Chełmku.

Dzień 2 października będzie dla nas wszystkich wielkim świętem, albowiem przez przekazanie samolotu przedstawicielom armii okażemy miłość względem Ojczyzny i gotowość ponoszenia największych ofiar na jej rzecz. Poświęcenie i oddanie sztandaru związkowego do rąk przedstawicieli Rodziny Szewskiej — jest osobnym świętem dla każdego współpracownika. Sztandar ten bowiem będzie widocznym znakiem wspólnoty, łączącej

wszystkich współpracowników w jedną wielką Rodzinę.

W końcu poświęcenie szkoły na kolonii — to znowu święto oświaty. Tam bowiem czerpać będą naukę dzieci w przedszkolu, w pierwszych dwóch klasach szkoły powszechnej, jak również i starsi na wieczornych kursach języków obcych.

W uroczystościach weźmiemy wszyscy gremialny udział. Spodziewamy się również liczego zjazdu gości. Bliższe szczegóły ogłosimy w następnym numerze.

wieszaki z dolną ławeczką, w której każde dziecko będzie miało swoje pantofelki. Po przybyciu do szkoły zdejmą dzieci zakurzone lub zabłocone obuwie i nałożą czyste pantofelki, w których dopiero wstępują do klasy. Nie będą sprawdzać różnych bakterii, w czasie deszczu zaś nie zostaną w mokrych bucikach, która to własność bywa często przyczyną kataru czy chorób gardła.

Budynek ma widne i przewiewne sale. Dobrze będzie w nim naszym dzieciom

Najlepsi współpracownicy

Czerw Wawrzyniec

współpracownik oddz. 481 otrzymał w tyg. 38 premię w kwocie 10.— zł za dobre utrzymanie maszyny. Rozumie on dobrze, że sprawnie działająca maszyna umożliwia wydajną, dobrą pracę, dlatego dba o swoją maszynę, czyści ją dokładnie, oliwi odpowiednio i wskutek tego wykazuje najmniejsze zużycie części.

Fiedor Józef

współpracownik warsztatu 422, otrzymał premię w kwocie 5.— zł, za dobre ewiekowanie. Od jakości tej pracy w dużym stopniu zależy jest jakość całego bućka, dlatego dokłada on starań, by jego praca była najlepsza.

W tygodniu 36 za czystą i sumienną pracę w jadalni fabrycznej otrzymały premie po 5.— zł następujące współpracownicy:

Stanisława Zastawna, Rozalia Bałazówna, Zofia Kozłówna.

Z T. S. L.

Prezes Gabesam przeznaczył Kolu T.S.L. nowy lokal, który mieścić się będzie w domu p. Ptasieńskiego (Urząd pocztowy).

W przyszłym tygodniu nastąpi dawno oczekiwane otwarcie biblioteki. W związku z tym Zarząd prosi wszystkich, którzy dotychczas nie oddali wypożyczonych książek, względnie posiadają w domu książki z pieczęcią Kola, o zwrot tychże bibliotekarzowi p. Karczmitowiczowi w ciągu najbliższych dni. Zarząd apeluje również do wszystkich o darowanie biblioteczce zbędnych, przeczytanych książek, aby ją w ten sposób jeszcze bardziej zaopatrzyć.

Ponadto Zarząd pragnie przed uruchomieniem biblioteki oprawić w papier wszystkie książki, aby w ten sposób uchronić przed zniszczeniem kosztowną oprawę. Do pracy tej potrzeba kilku ludzi i Zarząd apeluje do współpracowników i współpracownic, aby zgłosili się z chętną pomocą w sobotę 24 bm.

Książka to wiedza,

wiedza to potęga!

Dożynki w powiecie chrzanowskim

Ostatnio na terenie powiatu chrzanowskiego odbyło się szereg obchodów dożynkowych, organizowanych przez Okręgowe Towarzystwo Rolnicze w Chrzanowie, Koła Młodzieży Ludowej, Koła Gospodyń Wiejskich, oraz Katolickie Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej i Męskiej. Wymienić należy także, jak w **Babicach**, w **Tenczynku**, **Młoszowej**, **Luszkowskich Górach**, **Libiążu Wielkim** i **Jeleniu**.

Młodzież obdarowała p. starostę Basarę wieńcami dożynkowymi, przedstawiając mu w szeregach czasem nawet dowcipnie ułożonych przyspiewkach różne potrzeby gospodarcze i kulturalne ludności wiejskiej.

Dożynki cieszyły się wielką popularnością, gromadząc tłumy w regionalne stroje ubranych wieśniaków.

Program tygodnia lotniczego:

Z dniem 24 września 1938 roku rozpoczynamy w całej Polsce tydzień LOPP. W Chełmku tydzień LOPP. odbędzie się z następującym programem:

25 IX niedziela: zbiórka uliczna na kolonii i koło przystanku.

29 IX czwartek: przed poł. referat przez megafon o LOPP. wygłosi p. dyr. Remer, pokaz gazowy:

(na boisku KSZS., wstęp bezpl.) zasłony dymne, ratownictwo w zagrożonym terenie, odkażanie terenu zagazow., zapoznanie publiczności z gazami drażniącymi, rozdanie książeczek pilotów szybowcowych.

2 X niedziela: zakończenie tyg. LOPP., przekazanie samolotu ufund. przez pracowników zakładu.

W sprawie zabytków gromady Gorzów

Na apel Echa Chełmka w sprawie odrestaurowania starych zabytkowych figur i kapliczek przydrożnych na terenie gromad, wyjaśniam:

Mieszkańcy Gorzowa doceniając wartość tych cennych pamiątek, już przed apelem na łamach „Echa” przystąpili do odnowienia historycznego krzyża, będącego faktycznie cenną pamiątką dla Gorzowian. Wzniesiony został w r. 1848, jako punkt graniczny gruntu szkolnego, darowanego w tym czasie przez hr. Potulickiego z Bobruku pod budowę szkoły. Rada gromadzka na posiedzeniu w dniu 30 lipca br. powzięła uchwałę przeprowadzenia naprawy stoletniego krzyża oraz zwróciła się z apelem do miejscowych obywateli o ofiarę pomoc w zebraniu gotówki na ten cel potrzebnej. Z innych pamiątek Gorzowa wymienić należy

kapliczkę przy drodze gminnej w środku wsi. W roku 1849 podczas pomiarów do mapy katastralnej b. gminy Gorzów oraz przy wytyczeniu chłopom gruntów na własność — kapliczka ta brana była pod uwagę, jako grunt geograficzny. Obecnie również pod ciężarem wieku pochylona, wymaga naprawy drzwi i ogrodzenia. Poza tym od niepamiętnych czasów stoi na granicy gromadzkiej, na rozwidleniu dróg gminnej i powiatowej — zmurszała kamienna figura, którą kiedyś zdobił żelazny krzyż. Wszystkie te zabytki wymagają natychmiastowego remontu, to też Zarząd gromady, po ukończeniu jeśiennych robót w polu, przystąpi do akcji doprowadzenia ich do pożądanego stanu.

(—) Małyja
sołtys gr. Gorzów.

Jadalnia poleca:

Obiad za 50 groszy.

Poniedziałek: 1) zupa kalafiorowa; — 2) pieczeń wołowa na dziko — kapusta — sztuka mięsa.

Wtorek: 1) zupa grochowa; — 2) sznycełki siekane — buraczki, ziemniaczki.

Środa: 1) zupa jarzynowa z lonym ciastem; — 2) pieczeń wieprzowa — kapusta, miseria.

Czwartek: 1) zupa pomidorowa z ryżem; — 2) bitki wołowe — ziemniaczki — ogórek.

Piątek: 1) barszcz zabieleny; — 2) gularz — ziemniaczki — kapusta.

Sobota: 1) zupa grzybowa z łazankami; 2) sztuka mięsa z ćwikłą.

Obiad za 1 zł

Poniedziałek: 1) rosół z łazankami, zupa kalafiorowa; — 2) pieczeń cielęca po hiszpańsku — kapusta; — kotlet wieprzowy po wiedeńsku — marchewka; — pieczeń wołowa na dziko — miseria; — 3) Kompot z jabłek.

Wtorek: 1) rosół z domowym makaronem, zupa grochowa; — 2) rolada wołowa z kłuseczkami — buraczki, — bifsztyk z cebulką — ogórek kiszony, pieczeń wieprzowa z knedlami — kapusta; — 3) kompot mieszany.

Środa: 1) rosół z kłuseczkami gryskowymi, zupa jarzynowa z lonym ciastem; — 2) pieczeń cielęca — snalut pomidorowa; — kotlet wieprzowy w papryce; — sznycełki siekane — kapusta; — makaron z jabłkami; — 3) kompot, jabłka i gruszki.

Czwartek: 1) rosół z lonym ciastem, zupa pomidorowa; — 2) kotlet cielęcy po wiedeńsku; — sztuftada wołowa z kłuseczkami ziemniaczanymi; steck z jajkiem; — 3) legumina.

Kronika Chełmka i okolicy

KRONIKA CHELMKA.

— Spis wyborców. W związku z rozpisaniem wyborów do izb ustawodawczych, Zarząd Gminy zbiorowej w Chełmku przystępuje do sporządzenia spisu wyborców i ustalenia obwodów głosowania. Termin, w którym spis zostanie wyłożony do powszechnego wglądu oraz miejsce — podany zostanie przez Zarząd Gminy osobnym obwieszczeniem.

— Przeszyca w Chełmku. Zaraza przesyca nie ominęła Chełmka. W piątek mieszkańcy wsi zaalarmowani zostali tą groźną wiadomością. Na razie stwierdzono przesyca w jednej zagrodzie. Zawiadomione natychmiast starostwo powiatowe w Chrzanowie wydało odpowiednie zarządzenia, celem sfinalizowania ogniska zarazy w jak najmniejszym kręgu.

— Podziękowanie. Komitet Rodzicielski przy szkole powszechnej w Chełmku dziękuje p. Müllerowi z Chrzanowa za ofiarowanie trzech koszyków na papier, pani Tusznickiej z kolonii za dwa wiadra i spluwaczki, p. Grubnerowi za mydło i pastę do czyszczenia parkietów. Właścicielowi tartaku parowego p. Reizerowi w Chełmku, który nie mogąc zapomnieć udzielonej przez obywateli Chełmka pomocy przy ratowaniu jego przedsiębiorstwa przed niszczącym pożarem w poprzednich latach — ofiarował na cele szkolne kwotę zł 100.— serdecznie dziękujemy. Poza tym dziękujemy Kolu T. S. L. przy zakładach Bata, które zobowiązało się wypłacać 30.— zł miesięcznie na opłatę sił nauczycielskich przy filii szkoły powszechnej na kolonii Bata.

— Ofiarności małych obywateli. — W poprzednim numerze donosiliśmy o pięknym czynie dzieci naszego kierownika sklepu w Świeciu, którzy obiecali po napełnieniu skarbondki, całą jej zawartość przesłać na samolot Bata. Jak się dowiadujemy, młodzi ci obywatele doprowadzili już swój projekt do końca, przesławszy wspólnie zaoszczędzone 10 zł. z dopiskiem: „na samolot”.

— Wybryk natury. Otrzymałmy z Dębu od p. sołtysa Stanisława Porwita ciekawy okaz ziemiaka oryginalnego kształtu. Z głównego potężnego członka wyrasta promieniście siedem podłużnych

bulw, każda wielkości pięci. Waga tego dziwotworu wynosi 600 gr.

— Nowa syrena fabryczna. W środę 21 bm. zmontowana została na dachu jadalni nowa elektryczna syrena, która mocą swą przewyższa wielokrotnie dotychczasową.

— Chrzest. W ub. niedzielę ks. prob. Wcisło dokonał obrządku chrztu córki pp. Nawrockich, Zdzisławy.

Chrzanów

— Powiatowy Komitet Pomocy Zimowej przystąpił już do zbierania ziemniaków na wsi. Z dniem 1 listopada przystąpi do zorganizowania miejskich i wiejskich komitetów.

— Rozwiązanie żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Chrzanowie. Na skutek nie uchwalenia budżetu na rok 1938, oraz wobec pewnych niedociągnięć w gospodarce organizacyjnej i finansowej — p. wojewoda krakowski rozwiązał żydowską gminę Wyznaniową w Chrzanowie, mianując jej tymczasowym prełożonym p. Jungera Mojżesza, kupca w Jaworznie.

— Górnicy Jaworzna na F. O. N. — Jak się dowiadujemy, kopalnie jaworzniackie przygotowują na dzień 4 grudnia br. w ramach święta Patronki Górników św. Barbary — oddanie armii sprzętu, ufundowanego przez organizację górniczą. Szczegółów na razie brak.

— Balet Parnella w Chrzanowie. — We czwartek, 22 bm. bawił w Chrzanowie świąteczny sławy zespół baletowy Parnella, który w sali Sokoła, wyprzedanej do ostatniego miejsca, dał jedno przedstawienie, zdobywszy nadzwyczajne powodzenie. W najbliższym czasie balet wyjeżdża na turne zagranicę.

Trzebinia

— Zawody koszykówki o wejście do klasy A. — W sobotę, 24 i w niedzielę 25 bm. odbędą się na boisku Harcerskiego Klubu Sportowego w Trzebinii zawody koszykówki o wejście do klasy A. Zawody zapowiadają się tym bardziej ciekawie, gdyż o tytuł mistrza walczyć będzie prowincja z Krakowem.

W zawodach blorą udział następujące drużyny: „Tempo” — Tarnob, „Beskid”

— Andrychów, mistrz Krakowa: „Garnbarnia”, względnie „Malkabi”, oraz Harcerski Klub Sportowy — Trzebinia. Początek zawodów w sobotę o godzinie 15.30, w niedzielę o godzinie 10.30.

Libiąż

— Zaciąg do Z. S. Zarząd Oddz. męsk. Związku Strzeleckiego im. Żwirki i Wigury w Libiążu, ogłosił zaciąg młodzieży przedpoborowej do prac P. W. w Oddz. Z. S. na rok wyszkoleniowy 1938/39. Zgłoszenia młodzieży przyjmowane są codziennie do dnia 1 października b. r. w kancelarii Oddz. Z. S.

— Zabawa na F. O. N. W dniu 17-go września b. r. została urządzona przez Policję Państw. w Libiążu w salach kopalni węgla „Janina” wielka zabawa taneczna, z której dochód został przeznaczony na dobrobrojenie armii. Liczny udział zaproszonych gości w urzędowej zabawie dowiódł, że sprawa dobrobrojenia naszej armii nie jest dla Libiąża objętną.

— Wieczorny kurs dokształcający. — Staraniem Kierownika Szkół Powz. w Libiążu Małym i Wielkim został zorganizowany 6-miesięczny kurs wieczorowy dokształcający w zakresie 7-miu klas szkoły powszechnej, na który zgłosiło się 20 kandydatów. Otwarcie kursu nastąpiło w dniu 15 września br. w sali szkolnej w Libiążu W., gdzie odbędą się dalsze wykłady.

— Wycieczka na Jasną Górę. Z okazji Złotu Młodzieży K. S. M. M. w dniu 25 września br. na Jasnej Górze w Częstochowie, zostaje urządzony przez Akcję Katolicką w Libiążu, pod przewodnictwem Ks. Kan. F. Flasińskiego wycieczka do Częstochowy. Wyjazd wycieczki nastąpi pocingiem popularnym z Chrzanowa, w sobotę 24 września br.

— Kinoteatr dźwiękowy „Rusalka” Związku Weteranów Wojak. w Libiążu, wyświetli w niedzielę dnia 25 września br. przepiękną filmową komedię muzyczną, reżyserii Mieczysława Karłowicza z udziałem najwybitniejszych artystów filmowych p. t.: „Jadzia”. Początek seansów o godz. 17 i 19-tej.

Powiat chrzanowski na F. O. N.

W poniedziałek, dnia 19 bm. odbyło się w Chrzanowie zebranie powiatowego Komitetu Funduszu Obrony Narodowej. Przy stole prezydalnym zasiadli pp.: starosta mgr A. Basara, dyr. Ubezpieczalni Społecznej p. Piotrowski, inż. Czerwicz oraz dyr. gimnazjum p. Augustyński. W zebaniu wzięło udział ponad 200 delegatów kół F. O. N. z poszczególnych miejscowości powiatu chrzanowskiego. Nasze zakłady reprezentował p. dyr. Jan Remer.

Na wstępie przewodniczący p. dyr. Piotrowski podał do wiadomości dotychczasowy stan zbiórki na F. O. N. Jak wynika z tych obliczeń — zbiórka przyniosła ogółem wraz z kwotami zadeklarowanymi sumę około 210.000 zł. Do sumy tej nie są wliczone deklaracje pracowników kopalni jaworzničkih, którzy urządzają osobną uroczystość wręczenia sprzętu armii w dniu 4 grudnia br. w święto Patronki górników, św. Barbary. Pracownicy huty szkła i cementowni

w Szczakowej przekazują zakupiony przez siebie sprzęt w dniu 25 b. m.

Następnie rozważano projekt przewodniczącego, który przewidywał urządzenie uroczystości przekazania sprzętu wojskowego armii w dniu 11 listopada równocześnie w trzech miejscowościach powiatu, a to w Chrzanowie, Jaworznie i Krzeszowicach. Projekt ten przyjęto.

W dalszym ciągu uchwalono, że w tych trzech miejscowościach powstaną komitety z birmistrzem i wójtami na czele, które wraz z przedstawicielami kół lokalnych zajmą się organizacją uroczystości, wybierając ze swego grona komitety wykonawcze.

Ustalono dalej termin zgłoszenia do komitetu powiatowego ilości i rodzaju sprzętu z poszczególnych kół na dzień 15 października. Termin zapłaty za sprzęt ustalono na 1 listopada. Zgłoszenie sprzętu będzie uważane za jego zamówienie.

Apel mieszkańców Chełmka i Chrzanowa do Krak. Dyrekcji Poczty i Telegrafów

Urząd Poczty w Chełmku zostanie wkrótce przeniesiony do nowego lokalu w domu p. Moronia. Nastąpi to po 1 października. — W tym celu rozpoczęto już odpowiednią przebudowę lokalu, stosownie do potrzeb urzędu, który w związku ze stale wzrastającym ruchem pocztowym, zatrudni dodatkowo jednego urzędnika i jednego listonosza. Wejście do urzędu pocztowego prowadzić będzie przez sien. — Nowe pomieszczenie składać się będzie z trzech ubikacji. Dla interesantów przeznaczona będzie duża poczekalnia, a dla obsługi dwa okienka i osobno trzeci do nadawania paczek. Oprócz tego zostanie zarezerwowane miejsce na czwarte okienko, gdyż zapewne w niedługim czasie zajdzie konieczność podniesienia Urzędu z V klasy do IV. Poza tym urzędzona będzie osobna rozmównica publiczna. Obecnie urząd pocztowy jest otwarty dla nadawania zwykłych i poleconych przesyłek, oraz nabywania znaczków i druków do godz. 21 (9 wieczór). Korzystanie z telefonu w czasie od godz. 19—21 uprawnia do 40% zniżki od cen normalnych.

Notujemy z zadowoleniem wiadomość o przeniesieniu Urzędu Poczty do większego lokalu, gdyż usprawni to jego służbę dla publiczności. Jedno tylko mielibyśmy życzenie, by Dyrekcja Okręgowa Poczty i Telegrafów w Krakowie zechciała uwzględnić prośbę mieszkańców Chełmka i miejscowego przemysłu i handlu w kierunku usprawnienia służby dorę-

zeniowej. Mianowicie listonosze wychodzą z urzędu na obchód o godz. 9.30 i stąd dla całego Chełmka wynika wielka niedogodność, przy czym obok innych strat — najboleśniejszą jest strata czasu.

Chełmek stał się ważnym osiedlem, ośrodkiem kultury, wiedzy i oddziałuje na pobliskie miejscowości w wysokim stopniu. Dla spełnienia tej misji, Chełmek potrzebuje szybkiego kontaktu ze światem, zwłaszcza że życie pulsuje tu wzmocnionym rytmem.

Pociągi z pocztą przychodzą do Chełmka o godzinie 9-tej tak od Chrzanowa, jak i Oświęcimia i z nimi przesyłki pocztowe dotrą do miejscowych zakładów przemysłowych, handlowych i mieszkańców — jest już prawie południe.

Apelujemy przeto do Dyrekcji Okręgowej w Krakowie, by zechciała, — o ile to jest możliwe — zarządzić taki sposób dowozu poczty, aby dochodziła do Chełmka pociągami przychodzącymi z Chrzanowa o 6.45, a z Oświęcimia o 6.50.

Mieszkańcy Chrzanowa również apelują do władz pocztowych, by zajęły się budową nowego budynku pocztowego, ponieważ obecne pomieszczenie jest pod wieloma względami nie wygodne. W obecnym stanie rzeczy nie może być mowy o sprawnym działaniu personelu pocztowego, który nie ma formalnie swobody ruchu. Parela jest już dawno zakupiona, chodzi teraz o budowę gmachu, lub w ostatecznym razie o przeniesienie urzędu do innego, znacznie obszerniejszego lokalu.

Wybory do Sejmu i Senatu

Wobec zarządzenia wyborów, podjęto już w Chrzanowie prace przygotowawcze. Powiat został podzielony na 86 okręgów wyborczych na ogólną ilość 5 miast i 75 gromad. Miasto Chrzanów obejmuje 7 obwodów głosowania. Prace nad przygotowaniem spisu wyborców są w pełnym toku. W dniu 29 września nastąpi wybór delegatów do Zgromadzenia Okręgowego.

Wzywa się obywateli, posiadających prawo wybierania do senatu:

1. z tytułu zasługi osobistej: odznaczonych odznaką Orła Białego, krzyżem Virtuti Militari, krzyżem lub medalem Niepodległości, Krzyżem Walecznych, orderem Odrodzenia Polski lub Krzyżem Zasługi,

2. z tytułu wykształcenia: z

ukończoną szkołą wyższą lub zawodową stopnia licealnego, liceum pedagogicznym, lub szkołą podchorążych, lub jedną ze szkół równorzędnych z określonymi w ustępie poprzedzającym, albo posiadających stopień oficerski, czynnych nauczycieli, posiadających świadectwa nauczania w publicznych szkołach powszechnych, średnich,

ogólnie kształcących, lub zakładach kształcenia nauczycieli

do zgłoszenia się w starostwie powiatowym w Chrzanowie, biuro nr 10 od 20 — 29 września b. r. w godz. od 10 do 13 z właściwymi dokumentami, stwierdzającymi ich prawo wybierania — celem wciągnięcia ich do spisu wyborców do senatu przy obecnych wyborach.

Sport

Chrzanów — Kraków 3 : 2 (0 : 1)

Składy drużyn:
Kraków: — Radwański (C), Szumilas (W), Piątek (G), Filek (W), Grünberg (C), Kotlarczyk (W), Zembaczyński, Szeliga i Korbas (C), Gracz i Habowski (W).

Chrzanów: — Kurek (Ch), Chelczyński (F), Guzda, Haliszka (Ch), Glowacki, Moczek, Riesner, Klimza i Wójtowicz (F) i Bator (Ch).

Sensacyjnej porażki doznała I reprezentacja Krakowa w spotkaniu z kombinacją Fablok — Chełmek w Chrzanowie. Skład Krakowa jest w obecnej chwili najsilniejszy, na jaki wogóle stać Kraków (brakło jedynie Góry, który grał w reprezentacji Polski) — pomimo to jednak Kraków na ogół zawiódł. Najsłabiej wypadła sławna piątka napastników, która swego czasu strzeliła nieoficjalnej reprezentacji Belgii aż 8 bramek. Gracz na prawym łączniku wcale nie istniał, jak również błodo wypadł Szeliga. Skrzydłowi Habowski i Zembaczyński wnieśli do gry wiele żywiołu, nie znaleźli jednak zrozumienia u swoich partnerów. Korbas dopiero po przerwie rozegrał się i dał dowód swego talentu. Wysokiej klasy były jego dryblingi i zagrania z Habowskim. Pomoc Krakowa grała bardzo ambitnie, nie dorównała jednakże pomocy reprezentacji Chrzanowa. Jasnym punktem był Filek na lewej pomocy, który zupełnie dobrze szachował dwójkę Klimza — Riesner. Z obrońców lepszy był Szumilas, grający taktycznie pierwszorzędnie. Lepszy wykop miał jednak Piątek. Bramkarz Radwański pokazał kilka efektownych zagrań.

Chrzanów słabego punktu w drużynie nie posiadał. Z obrońców lepszy był Chelczyński, wyjaśniający pewnie groźną sytuację, poza tym dysponuje pewnym wykopem i wielkim zasobem trików. Pomoc była najsilniejszą częścią zespołu. Haliszka grał koncertowo, poprostu Gracza z Wisły do piłki nie dopuszczał. Dzielnie mu sekundował Glowacki na środku pomocy, który zasiliał atak dobrymi piłkami. Moczek grał twardo, popełniał jedynie ten błąd, że posyłał piłki na oślep, do napastników. W ataku pierwsze miejsce należało się Riesnerowi. Jest to gracz o wielkich

możliwościach, niestety gra on ostatnio bardzo egoistycznie, na czym cierpi cały atak. Drugim w ataku był Osiecki, który wprowadzał w szereg Krakowa wiele zamieszania. Dobrze wózkował i zagrywał trójką środkową — zapominając zupełnie o istnieniu Batora na lewym skrzydle, który daremnie czekał na piłki. Klimza i Wójtowicz najslabsi w ataku.

Do przerwy miał Chrzanów pewną przewagę. Piękne zagrania Riesnera z Klimzą kończą się strzałami w aut. Centre Riesnera główkuje Osiecki do bramki, jednak Radwański broni na kornier. Napór na bramkę Krakowa jest silny, jednak napastnikom brak wykończenia w akcji. Dopiero w 14 minucie Wójtowicz wypuszcza Osieckiego, który pięknym strzałem zdobywa prowadzenie. Kraków ma okazję do wyrównania, mianowicie Zembaczyński przynosi strzał nad wybiegającym Kurkiem. W dalszym ciągu przewaga Chrzanowa, bomby Riesnera, Klimzy i Osieckiego nie przynoszą zmiany wyniku, pomimo iż Chrzanów powinien już najmniej prowadzić 4 : 0.

Po przerwie Kraków gra o klasę lepiej, zwłaszcza atak, który teraz często gości pod bramką Kurka. Piękny strzał Szeligi broni Kurek na róg. W 13 minucie Kraków wyrównuje. Z centre Zembaczyńskiego wypadł strzał Korbasa wprost nie do obrony. Chrzanów nie peszy się utratą bramki i w dalszym ciągu wytrwale szturmuje bramkę gości. Efekt nie daje na siebie długo czekać, bo już w pięć minut później z podania Riesnera Klimza strzela drugą bramkę. Publiczność Chrzanowska silnie dopinguje drużynę, jednak dalsze bramki nie padają z powodu dobrej gry tyłów Krakowa. W 35 minucie niespodziewanie Zembaczyński wyrównuje. Było to po kiksie Chelczyńskiego, przy równoczesnym wybiegu Kurka. Chrzanów jeszcze raz kładzie wszystko na jedną kartę i w 38 minucie Osiecki dobija strzał, wypuszczony z rąk Radwańskiego, zdobywając trzecią bramkę i równocześnie zwycięstwo. Dostawnie w ostatniej minucie Kraków ma okazję do wyrównania, lecz silny strzał Zembaczyńskiego w róg broni Kurek.

Sędziował p. mgr Skowroński. Publiczności około 2.500 osób.

K. S. Z. S. w Krakowie

W nadchodzącą niedzielę dnia 25 września K. S. Z. S. rozegra w Krakowie zawody o mistrzostwo krakowskiej Ligi Okręgowej z K. S. Krowodrzą. Krowodrza należy

do silnych drużyn, z którą K. S. Z. S. w ub. roku zremisował. Spodziewamy się jednak, że sympatyczni nasi sportowcy rozstrzygną to spotkanie na swoją korzyść.

W dniach 24 i 25 września 1938 odbędą się na kortach Bata-Tenis-Klubu w Chełmku

ZAWODY TENISOWE

o mistrzostwo zespołowe powiatu chrzanowskiego i srebrny puchar przechodni, oraz o tytuł mistrza pań i panów w grach pojedynczych. Początek zawodów w dniu 24 w sobotę przewidziany jest na godzinę 14:30 zaś w niedzielę na godzinę 9:15.

Terminarz rozgrywek

23. X.: Makkabi — Olsza, Grzegorzeczki — Garbarnia, Krowodrza — Fablok, X — Wisła I b, Tarnovia — Podgórze, Korona — Zwierzyniecki, Cracovia I b — Z. S. Chełmek.

30. X.: Olsza — Fablok, Grzegorzeczki — Krowodrza, Garbarnia — Cracovia I b, Podgórze — Korona (odb. 28. VIII.), Zwierzyniecki — Wisła I b (odb. 28. VIII.), Tarnovia — X, Z. S. Chełmek — Makkabi.

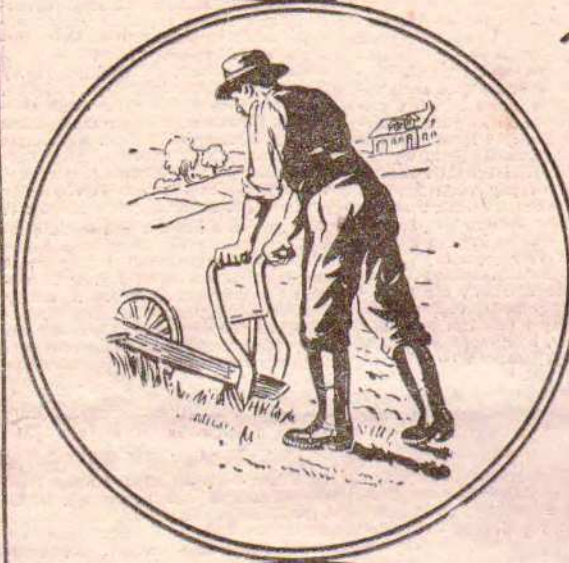
6. XI.: Wisła I b — Olsza, Makkabi — X, Zwierzyniecki — Grzegorzeczki, Fablok — Garbarnia, Cracovia I b — Krowodrza, Korona — Tarnovia, Podgórze — Z. S. Chełmek.

13. XI.: Olsza — Grzegorzeczki (odb. 28. VIII.), Tarnovia — Makkabi, Garbarnia — Korona, Fablok — Zwierzyniecki, Krowodrza — Podgórze, X — Cracovia I b, Z. S. Chełmek — Wisła I b.

DOBRE OBUWIE UŁATWIA PRACĘ

~~11⁹⁰~~

9⁹⁰

97977-65

Całogumowy but do pracy.

POLSKA SPÓŁKA OBUWIA

Buta

10

Tydzień Szkoły Powszechnej

Zbliża się V Tydzień Szkoły Powszechnej, wyznaczony na dnię od 2 — 10-go października 1938 r. W całej Polsce młodzież szkolna przygotowuje na swe doroczne święto śpiewy, deklamacje, przedstawienia, imprezy, zbiórki i t. p. pod hasłem „Budujemy szkoły!”

To wołanie widać na afiszach, w gazetach, słyhać w radio. Musimy budować szkoły tak, jak budujemy okręty wojenne i samoloty. Szkoły w Polsce są różne. Jedne mieszczą się w ciemnych chatach, krytych słomą, inne w ciasnych miejskich kamienicach, inne wreszcie mają wygodne pomieszczenia, duże i widne klasy, sale gimnastyczne i obszerne boiska. W każdej klasie szkoły powszechnej przebywa po kilka godzin od 50 — 60-cioro dzieci, a często nawet i więcej. Ile w tej klasie powinno być stołów, powietrza, ile miejsca, aby te dzieci w czasie nauki nie tracili zdrowia! A polskie dzieci muszą być zdrowe! Dlatego też szkoły, w których uczy się 5 milionów polskich dzieci, muszą być tak budowane, aby słońce i powietrze zapelniało klasy. Trzeba pozamykać wszystkie szkoły, w których klasy są ciasne, ciemne, wilgotne, niezdrowe. Musimy wybudować wiele tysięcy szkół nowych, aby wszystkie dzieci znalazły w nich zdrowe pomieszczenie. Do budowy tych szkół przyłożyć się muszą wszyscy: i starsi i młodzież i dzieci! Jak to mogą czynić dzieci, aby wybudować nowe szkoły? Przecie w szkołach powszechnych jest przeszło 5 milionów dzieci i ta olbrzymia gromada może zrobić bardzo dużo! Kupujcie u swych wychowawców chorągiewki, nalepki, znaczki, bo za te 10 groszy można zakupić dwie cegły na budowę szkół! A gdy zgromadzimy grosze, zebrane przez 5 milionów dzieci, ileż cegieł można będzie zakupić! Dzieci składają grosze, rodzice dają ofiary o wiele większe i w ten sposób wspólnym wysiłkiem wszystkich Polaków gromadzi się pokaźne sumy na budowę szkół.

O tej budowie myśli Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych. Przy pomocy Towarzystwa, miasta i wioski budują corocznie 3 tysiące jasnych i zdrowych klas, w których uczą się polskie dzieci. Raz do roku, gdy przyjdzie „Tydzień Szkoły Powszechnej”, Towarzystwo zwraca się do wszystkich z wezwaniem:

— BUDUJMY SZKOŁY!

Budujemy szkoły, by wszystkie dzieci znalazły w nich pomieszczenie. Budujemy szkoły jasne, obszerne, aby wychowywać dzieci zdrowe i wesole. Budujemy szkoły, bo w nich wychowuje się młodzież na dobrych obywateli Polaków i na dzielnych obrońców Ojczyzny. I gdy w cza-

nie tego „Tygodnia“ zgłoszą się do Was, drodzy Rodzice, Obywatele, dzieci szkolne ze skarbonkami, nalepkami, odznakami, żetonami, chorągiewkami i t. p. — nie skąpcie im grosza, nie zniechęcajcie ich obojętnością lub gniewem, ale złożyć ofiary grosz na dobrocenie oświaty, która jest drugą armią i potęgą Polski!

K. STAICH
kier. szkoły i wójt
Gminy zbiorowej w Chełmku.

Kto jeszcze należy do wojska

Nowa ustawa o służbie wojskowej, która weszła w życie z dniem 1 bm. przesuwała z 50 do 60 lat okres utrzymywania rezerwistów w spisach władz wojskowych.

W odniesieniu do szeregowych rezerwy stosowana jest następująca procedura: Roczniki 1887 i starsze, pomimo, iż znajdują się

w granicach wieku od 50 do 60 lat, nie będą podciągnięte pod nowe przepisy i w dziedzinie meldunków wojskowych są w dalszym ciągu zwolnione od tego obowiązku, jako raz na zawsze skreślone z ewidencji wydziału wojskowego. Dopiero rocznik 1888, który z dniem 31 grudnia br. miałby być skreślony z ewidencji, pozostanie w ewidencji w dalszym ciągu przez 10 lat.

DOBRE OBUWIE

UŁATWIA PRACĘ

9.90

3975-05

5.90

1777-670

8.90

6747-01

8.90

9877-673

Bata

Każdy rolnik wie...

że gdy wyjeżdża się w niedzielę do kościoła, to wózek musi być lżejszy z dobrymi siedzeniami, uprząż odświętna, lepsza jak do codziennej pracy. Sąsiedzi potrafią to ocenić — mówią więc: „ot dobry gospodarz!”

Wóz do pracy codziennej — jego uprząż — jest już całkiem inną. Wóz musi dać wówczas wszystko ze siebie, uprząż będzie do takiego wozu także bardzo silna, dobrze smarowana, aby podolała ciężkiej pracy.

Każdy dobry rolnik o tym wie i tego przestrzega.

W każdym gospodarstwie rolnym wozu, narzędzi i t. p. „na codzień” — to jedna rzecz, a przyrządy i potrzeby świąteczne — to druga rzecz.

Praca rolnika wymaga obecnie zaliczenia do swoich narzędzi pracy i specjalnego obuwia — do pracy, które ma za zadanie pracę tę ułatwić.

Jeżeli są gleby podmokłe i rolnik zmuszony jest pracować stale w wilgoci — to rzecz jasna, że stara się nabyć dla tego celu obuwie (narzędzie pracy) nieprzemakalne t. zw. „Ekonomki”.

Jeżeli są gleby gliniaste, ilowate lub zgoła piaszczyste — wtedy najlepiej pracuje się w obuwii dość szerokim na gumowych spodach.

Leśnicy i drwale chwalą sobie bardzo to obuwie: — bo jest naprawdę trzy razy trwalsze!

„Z doświadczeń starego ekonomy”

LISTY Z KRAKOWA (II).

Tadeusz Staich

Babie lato

Kraków, 18 września.

Świat marzy jesienią. Park Jordana zaszeleści złotem i purpurą, co stopią się w drzew wieńcach i sypaną zachwytem w oczy „parkującego” mieszczucha. Słońce wodzi jeszcze żłudą lata po krakowskich ulicach, wyafiszowanych, krzyczących reklamą papieru i neonu.

Sezon! Sezon!

Dzisiaj ostatnia sobota kalendarzowego lata. Może dlatego niebo było — pod wieczór — piękniejsze niż zwykle. Kraków jest bowiem uprzywilejowany „od góry”: kto widział — stojąc w Ryńku — cały uachlarz najczystszych kolorów topiących niebo od zniżczu po pełny wieczór, ten nie ma odwagi żywiej wspominać podobnych chwil — na weneckim placu św. Marka. Cudowny gotyk — świecznik kościoła Marii Panny, światła koronki misterną wmodlony w niebo, gwiazdom się pyszenie dumnić — patrzeć niewolnie każde na swoje sobotnie pochodnie.

Hejnal sptynął na miasto. Siódma: za godzinę będę w teatrze.

Moja „literacka” sobota — była pracowita: Pałac Sztuk Pięknych, Awentowicz u Plastyków, zwykła wieczorna przechadzka i — do-

kończenie zdania: gdzie diabeł nie może... A dokończyła je p. Alicja Matusiakówna, odważny tytułowej roli w dobrej komedii Niewiarowicza: „Gdzie diabeł nie może...“ Oczywiście: „tam baba poradzi. Poradziła też p. Alicja z własnym sobie wdziękiem p. Barkowici w osobie szczerego p. Modzelewskiego.

Krakowski teatr kończy letni sezon na „wesoło. Ostatnio przypominał popularnego Bus-Feketego w oryginalnej komedii: „Jan”, gdzie gabinet p. Fabisiaka jako premiera, obala poseł-opozycjonista a były „lokaj poprzedniego, Jan, p. Mroźewski.

W sezonie 1938/39 scena miejska szczytów się będzie nowymi nazwiskami w gronie artystów: Brochocka, Zaleski, Kierzkowa, Mroźewskim, Kohasem i in.

Czekamy na nową rewelację teatryku eksperymentalnego „Cricot” w kawiarni Plastyków, gdzie obecnie mieści się piękna wystawa znakomitego artysty s. p. Teodora Awentowicza, b. rektora i honorowego prof. krakowskiej Akademii. Warto pójść: malarska pozycja autora świetnych „Oberków” wnosi tyle piękna i subtelności uczucia, tyle uroku wsi pol-

skiej, tyle harmonii barw, światła i cienia!

Awentowicz... — Krumłowski... — Bąkowski... Sierpień — miesiąc smutku Krakowa. Trzech ludzi odeszło na zawsze, co miastu swemu sławy tyle przysporzyli, perły jego poezji piórem i pędzlem hojnie rozsypując.

Gdy myślę o ich śmierci — wiem, że żyją. Żyją — jak żyje wielki Matejko, którego setną rocznicę urodzin obchodzimy w Krakowie będziemy z końcem października — pod protektoratem Pana Prezydenta R. P. i Marszałka Świątyni Rydza. Żyją — jak żyje jedna z najpiękniejszych postaci Krakowa, Adam Chmielowski — Brat Albert: powstaniec roku 63-go, malarz, wielki jatmuśnik, wielkim znaczone sercem i duchem patriota, 50 lat przed tygodniem minęło od założenia Zgromadzenia jego Imienia. W rocznicę tę otwarto w Pałacu Sztuki wystawę dzieł malarskich Brata Alberta. Zaiste: dziwna, przedziwna to wystawa. — Zgromadziła część jego, wspaniałego dorobku artysty, a przecież przemawia do nas siłą swej głębi treściwej i potęgą „Wizji Krzyża” lub „Objawienia”.

Równocześnie otwarto wystawę morską, 250 obrazów opowiada nam o pięknie i potędze morza, widzianego oczami 60 artystów. Jak każda, tak i bieżąca wystawa w Krakowskim przybytku sztuki — zostawia niezatarte wrażenie.

Wrażenia... Każde miejsce cichego i rozkrzyczanego Krakowa rysuje w pamięci obraz, co nie znika. We wrześniowym słońcu, w przepysnej, kolorowej oprawie wieczoru — oczy zapisują kształty i słowa Ojczyzny, a uszy pełnią się melodią swojską, serdeczną, krakowską... — Ach! byłbym zapomniat: Kraków jest nie tylko swojski. Gościł egzotycznego tancerza hinduskiego, świetnego wykonawcę obcej nam „imokacji świątynnej”, na deskach Starego Teatru. Ram Gopal zdobył sobie serca krakowianów i — „krakowianek.

Praca śpiewacza też — wrę. Chóry krakowskie gotują sezonowe menu. Przedwczoraj widziałem przy śpiewanej robocie Chór Mieszany Pedagogium Krakowskiego, „odrestaurowany” nowymi, pięknymi twarzyczkami. — Dyrygent, prof. dr Zyczkowski, wyraził już zgodę, na danie wielkiego koncertu — przypuszczalnie koledzkiego — w Chełmku, — w pierwszych dniach stycznia. Inne terminy zajęte: kościoły, radio, ostrada...

Krakowskie babie lato — przedzie misterny wian wrażeń! Dnie opowiadają kolysankę września, wieczory niosą — może od Tatr już śnieżnych — chłód jesienny. Wystrójone plandy zciszą życie tętniące ulice. Kraków, miasto przedziwne, marzy i śni, żyje w radości życia...

Kącik dla Pań

Nie wyrzucać resztek materiałów

Co należałoby uczynić z tymi wszystkimi resztkami materiałów, zawadzającymi po szafach i szufladach? Nie można się jakoś z nimi rozstać, chociaż dana suknia czy bluzka dawno się zdarła, czy też została darowana uprzątczce. — A góry resztek, kawałków i kawałeczków rosną i coraz więcej zajmują miejsca.

Czy je wyrzucić — spalić? Nie! Z tych szmat kolorowych, jasnych i ciemnych, można wykonać przepyszne przybrania do różnych serwet, zarzutek na otomany, dywaników etc.

Z tych kolorowych resztek wycinamy kwiaty, aplikacje i naszywamy je na zwykłe płótna, albo nawet na surówkę, która jest bardzo tania i doskonale się prezentuje. Do kwiatów wycinamy listki ze starej zielonej bluzki, brzeg przybieramy różnymi kolorami, fantazyjnie układając kawałki materiałów. — Można powycinać i barwne motyle i domki kolorowe. Kto zgrabniejszy może powycinać figurki o kolorowych sukienkach przy spodniach.

Jest to praca nieco żmudna dużo w nią trzeba włożyć zapału i czu-

su, ale tak prosto, z niczego powstanie piękna serweta, zarzutka na otomanę czy nakrycie na łóżko.

Można i ładny kilimek naszyć z tych resztek. Kilimek nad łóżko synka czy córeczki, babczi czy dziadka. Kilimek wdzięczny dla oka, miły, bo wykonany własnoręcznie bez nakładu pieniędzy.

Więc narzekać na resztki materiałów nie trzeba, raczej je pięknie wysortować, poukładać i pomyśleć co jest najpotrzebniejsze w gospodarstwie. Może jakie nakrycie na starą zużytą otomanę, serwetę na komódę czy tp. — W wolnych od innej pracy chwilach naszywać te resztki, aż powstanie wcale ładna robota. I oto leży sobie taka serweta na stole, a pan domu patrzy na kwiat aplikowany z tego samego materiału, z jakiego zrobiona była suknia żony, którą on tak lubił. Wspomnienia nadchodzą tak miłe: „Ze też ta Marylka umie z wszystkiego coś zrobić, z starych rzeczy nowe i miłe” — szepce pan domu, i miło jest w domu i radośnie, a nawet wytwornie, bo zgrabne ręce — piękne sporządzą rzeczy.

Gdy dziecko złości się

Rzucanie przedmiotów na ziemię, kopanie, płucie, pokazywanie języka, zamierzanie się i t. p. należą do stałych, typowych objawów złości u dziecka. Gorzej jest, jeżeli dziecko rzuca się na ziemię, wali w nią głową lub nogami. Stara się w ten sposób zwrócić na siebie uwagę, przestraszyć nas i zmusić do ustępstwa, gdyż najczęściej te wybuchy złości są wywołane jakimś zakazem.

Najlepiej na podobne objawy reagować obojętnością, lub wyjść z pokoju. Upadłeś — leż! Rzuciłeś

coś o ziemię — niech leży, dopóki nie podniesiesz.

Interweniować trzeba dopiero, jeżeli forma złości staje się szkodliwą dla drugich lub dla samego dziecka. Wtedy należy próbować, jaki system postępowania będzie odpowiedni do indywidualności danego dziecka. Perswazja, łagodne uspokajanie, rozmieszanie.

Pamiętać należy, że napady złości są objawem wysoce ujemnym i dlatego trzeba jej zwalczać jak najwcześniej. Dopomożemy w ten sposób dziecku do wyrabiania panowania nad sobą.

DO SENATU:

Do 28 września — powołanie przewodniczących wojewódzkich kolegiów wyborczych oraz ich zastępców;

Do 1 października — powołanie przewodniczących zebrań obwodowych;

Do 4 października — dostarczenie przez władze spisów wyborców do Senatu. Podział powiatów na obwoły wyborcze. Ogłoszenie terminu i miejsca wyłożenia spisu wyborców i wnoszenia reklamacyj;

6 października — wyłożenie do publicznego przeglądu spisów wyborców do Senatu;

13 października — ostatni dzień przeglądania spisu wyborców;

Do 23 października — poprawianie i uzupełnianie spisu wyborców;

23 października — zebrania obwodowe wybierają delegata do wojewódzkich kolegiów wyborczych;

13 listopada — wojewódzkie kolegi wyborcze powołują senatorów oraz ich zastępców;

18 listopada — ogłoszenie wyniku wyborów do Senatu;

Do 25 listopada — Prezydent Rzplitej powołuje senatorów. Wnoszenie do Sądu Najwyższego protestów przeciwko wyborom w wojewódzkich kolegiach wyborczych.

25 września koncert w radio Ignacego Paderewskiego

Dnia 25 września o godz. 8.00 wieczorem Polskie Radio transmitować będzie ze studia w Łożannie koncert w wykonaniu Ignacego Paderewskiego

Paderewski — tak jak Toscanini — dotychczas stale wymawiał się od występowania przed mikrofonem radiowym. Toscanini pierwszy pozwolił na transmisję koncertów, którymi dyrygował, obecnie zaś nawet wyłącznie dyryguje koncertami radiowymi, bądź w Londynie bądź w Nowym Yorku.

Przypomnieć należy, że radiosłuchacze polscy mieli już raz sposobność przed sześciu laty słuchać koncertu Paderewskiego przez radio. Wówczas jednak był to koncert transmitowany z jednej z sal

koncertowych w Paryżu. Obecnie koncert nadany będzie ze studia wyłącznie dla radiosłuchaczy przeznaczonych.

Ignacy Paderewski grać będzie w studio w Łożannie Koncert transmitowany będzie do Ameryki Północnej, wyłącznie do stacji należących do Towarzystwa N. B. C. oraz do Europy wyłącznie do stacji Polskiego Radia.

Mistrz wykona w czasie koncertu Wariacje F-moll Haydna, Rondo a-moll Mozarta, Balladę op. 52, Mazurek fis-moll op. 59 i Nocturn fis-dur Chopina, oraz „Śmierć Izoldy” (ostatnią scenę z „Tristana i Izoldy”) — Wagnera w opracowaniu Liszta.

Różne wiadomości

28 października r. b. w rocznicę marszu na Rzym, ma odpłynąć z Genui do Libii 15 do 20 tysięcy kolonistów. Każdy z tych kolonistów ma otrzymać 10 do 15 ha ziemi wraz z domem i niezbędnymi zabudowaniami gospodarczymi.

Wyjazd powyższy jest fragmentem realizacji wielkiego planu osadniczego, jaki rząd faszystowski wykonuje obecnie w Afryce Wschodniej i w Libii.

Powyższy plan kolonizacyjny przewiduje wysłanie w 1940 roku 20 tys. nowych emigrantów.

Polska flotylla dla połowów dalekomorskich liczy obecnie 23 statki rybackie, w tym 15 jednostek starszych i 5 nowych oraz 3 używane traulery. Z taboru tego Towarzystwo „Mewa”, posiada 15 ługrów śledziowych, „Korab” 3 ługry, „Delfin” — 2 ługry, a „Pomorze” 3 traulery rybackie. Ostatnio Morski Urząd Rybacki w Gdyni ogłosił przetarg na budowę i dostawę 3 motorowych ługrów śledziowych, które powiększą tabor polskiej dalekomorskiej flotyli rybackiej.

W przeciągu miesiąca lipca r. b. złowiono na całym wybrzeżu oraz na pełnym Bałtyku ogółem 300.730 kg ryb wartości 157.223 zł. Połowy dalekomorskie dały 116.830 kg wartości 64.781 zł, połowy dalsze 89.940 kg wartości 18.355 zł. — Połowy przybrzeżne dały stosunkowo słabsze wyniki ze względu na małe ilości płastug, przy czym stosunkowo najlepsze wyniki osiągnęli rybacy gdyńscy, dalej Pucka i wiosiek Zatoki. Największą pozycję w połowach lipcowych stanowiły ilościowo śledzie, których złowiono 113.730 kg, następnie wążłusz — 85.260 kg i stornie — 58.910 kg.

Myśli

Dla tych, którzy przyjdą po nas, będzie równie prostą rzeczą kupić sobie parę skrzydeł na dalekie loty, jak my dziś kupujemy buty, wybierając się w podróż.

Józef Glawille (1665).

Dlatego, że Archimedes w Syrakuzach łamał sobie przed wiekami głowę nad pierwszymi zasadami mechaniki — może dziś Ford w Detroit w każdych 6 minutach wyprodukować nowy samochód.

Dr Löbel.

Wykonanie pracy do której baliśmy się podejść — jest pierwszym krokiem do powodzenia.

John Davidson.

Dobra książka, aby spełniła swój cel, wymaga odpowiednio przygotowanego i nastawionego czytelnika.

Wiktor Hugo.

Niektórzy ludzie oceniają książki według ich grubości, tak, jakby były napisane w tym celu, aby wyrobić ręce, a nie głowy.

Ekstensywny charakter nie cierpi umiaru, złotego środka i jest chorobą uniwersalnych głów — ludzi, którzy żadnej rzeczy dokładniej nie zglebili, a chcieliby być arbitrami w każdej dziedzinie. Odwrotem tego jest intensywność, dążenie do określonego celu, wyrabiająca prawość charakteru, która — jeżeli jest wyższego rzędu — może stać się bohaterstwem.

Poznaj swój talent, swoje przyrodzone zdolności, pielęgnuj je i doskonal, a upośledzonym pod tym względem zawsze i chętnie pomagaj! Każdy może być rzeczoznawcą — specjalistą w jakiejś dziedzinie, gdyby znał swój rzeczywisty talent. Staraj się uniknąć w siebie, zauważyć u siebie umiętność, jakieś specjalne zamiłowanie i zabieraj się z całą wytrwałością do jego doskonalenia. Nigdy tego później nie pozahajesz!

Baltazar Gracian.

Wybory

Co każdy wiedzieć powinien

Gałe Państwo dzieli się na 104 okręgi wyborcze, w tym Warszawa podzielona jest na 6 okręgów. Każdy okręg wyborczy wybiera dwóch posłów. Warszawa wybiera zatem 12 a cały kraj 208 posłów. Z tych 208 posłów składa się Sejm. Każdy okręg wyborczy dzieli się na obwoły głosowania, liczące najwyżej 3000 mieszkańców. Kandydatów na posłów musi być w każdym okręgu conajmniej czterech, z których dwu zostaje wybranych posłami.

Senat składa się z 96 senatorów. P. Prezydent Rzplitej powołuje (mianuje) 32 senatorów, resztę 64 senatorów wybierają wojewódzkie kolegi wyborcze. Kolegią te składają się z delegatów wybranych na zebraniach obwodowych przez obywateli, posiadających odznaczenia orderami wojskowymi lub cywilnymi, bądź wyższe wykształcenie, bądź też zasiadających w przyrządach organizacyj społecznych. Województwo krakowskie wybiera 4 senatorów.

KALENDARZ WYBORCZY.

DO SEJMU:

Do 23 września — powołanie okręgowych komisji wyborczych;

Do 30 września — powołanie przewodniczących obwodowych komisji wyborczych, a

Do 3 października — powołanie członków tych komisji. Ukończenie sporządzenia spisów wyborców do Sejmu. Ukończenie wyborów do zgromadzeń okręgowych i zgłaszanie przez wybranych delegatów do tych zgromadzeń;

Do 4 października — przedłożenie spisów wyborców przewodniczącym komisji wyborczych. Podział powiatów na obwoły głosowania. Ogłoszenie terminów i miejsc wyłożenia spisu wyborców;

6 października — wyłożenie do publicznego przeglądu spisów wyborców;

Do 8 października — przewodniczący okręgowych komisji wyborczych uświadniają wybór delegata do zgromadzenia okręgowego, jeżeli wybór ten został dokonany niezgodnie z prawem i zarządzają wyboru uzupełniające;

23 października — ostatni dzień przeglądania spisów wyborców. Zgromadzenia okręgowe ustalają listy kandydatów na posłów;

Do 18 października — kandydaci na posłów wyrażają zgodę na kandydowanie;

19 października — zatwierdzenie list kandydatów na posłów;

Do 22 października — zastępcy kandydatów na posłów wyrażają zgodę na kandydowanie;

Do 25 października — uzupełnienie i korygowanie list wyborczych;

Do 28 października — ogłoszenie list kandydatów na posłów, ze wskazaniem dnia i godziny głosowania;

5 listopada — wyłożenie do przeglądu ostatecznie ustalonego spisu wyborców;

6 listopada — głosowanie do Sejmu;

9 listopada — ustalenie wyniku głosowania i przyznanie mandatów;

18 listopada — ogłoszenie wyników wyborów do Sejmu;

Do 25 listopada — wnoszenie do Sądu Najwyższego protestu przeciw wyborom.

Kącik Rolnika

Zyto po ziemniakach

Zyto siewane po ziemniakach najczęściej źle się udaje, mimo to jednak w wielu gospodarstwach trzeba je na tym stanowisku siewać. Główną przyczyną słabego udawania się zyto po ziemniakach jest rozpylenie roli, a często także spóźniony siew. Jak wiadomo, już podczas kopania ziemniaków rola zostaje silnie wstrząsana, stosując zaś następnie orkę i parokrotnie bronowanie, rolę rozpylamy całkowicie, a tymczasem zyto roli rozpylonej nie znosi, lubi bowiem rolę dobrze oddeżałą.

Na glebach żwiłszych, złym skutkiem wadliwej uprawy można zaradzić stosując walowanie roli przed siewem zyto walcem Kampbella. Na glebach cięższych po ziemniakach pod zyto najlepiej roli wcale nie oraz: wystarcza przed siewem powierzchnię broniarną należycie wyrównać. Taka uprawa pod zyto w wielu wypadkach daje lepsze wyniki niż orka.

Następnie stosując siew rzędowy, na ziemniaczysku w śladnym razie nie należy nakładać ciężarów na radliczki, gdyż spowodowało by to zbytne zagłębienie ziarna, co dla zyto jest szkodliwe. Stanowczo też nie należy siew zyto zbyt późno, gdyż spóźnione siewy oźmie najczęściej zawodzą.

Na glebach żyznych, po ziemniakach lepsze wyniki daje często pszenica ozima niż zyto. W takich warunkach przeto, o ile tylko pora nie jest spóźniona, po ziemniakach raczej należy siew pszenicy ozimej, której silniejsze wstrząśnienie roli nie szkodzi. Po ziemniakach późno sprzątanym, zbioż ożymym w ogóle siew nie warto, pozostawiając pole pod zasiewy jare, które mogą wydać wiele większe plony, niż nazbyt późno siane ożminy.

Zboża ożmie przychodzące na ziemniaczyskach są zazwyczaj bardzo wdzięczne za odpowiedni dodatek nawozów sztucznych. W takich wypadkach może wskazana dawka supermasy azotniakowej w ilości około 250 kg w stosunku hektara, albo jakies 160 do 200 kg superfosfatu i 80 do 100 kg saletraku, dając superfosfat na skibę siewną, a saletrak pod brzoń posiewną.

Kursy prowadzenia cegielni połowych

Lwowska Izba Rolnicza zorganizowała pierwsze w Polsce kursy prowadzenia cegielni połowych. Pierwszy taki dwumiesięczny kurs dla woj. tarnopolskiego odbył się w Kutkory, pow. Złoczów, drugi w Konopnicy, pow. Zborów; kurs ten zakończył się dnia 20 sierpnia egzaminem i rozdaniem świadectw 12 uczestnikom. Dnia 25 sierpnia zaczął się drugi taki sam kurs w Trzcianie koło Rzeszowa; bierze w nim udział 23 uczestników. Dnia 5 bm. rozpoczął się trzeci kurs w Targowicy Polnej, pow. Horodenka.

Rolnicy a obrona Państwa

Rada Ministrów uchwaliła dnia 8 bm. rozporządzenie, na mocy którego z dnia 15 bm. wchodzi w życie przepis art. 56 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o rzeczowych świadczeniach wojennych. Artykuł ten upoważnia ministra rolnictwa do nakładania w porozumieniu z ministrami spraw wojskowych — spraw wewnętrznych i skarbu na właścicieli, posiadaczy lub zarządców, będących osobami fizycznymi albo prawnymi, oraz na zarządy gospodarstw wiejskich obowiązku przygotowania gospodarstw do wytwórczości, odpowiadającej potrzebom obrony państwa. Uchwała ta pozostaje w związku z pracami rządu w dziedzinie polityki aprowizacyjnej.

Wołyń na F. O. N.

Wołyński woj. Komitet Daru Rolnictwa na Fundusz Obrony Narodowej wydał drukiem sprawozdanie ze swej działalności. Na czele komitetu stał prezes Wł. Izby Rolniczej, p. Tadeusz Krzyżanowski, na czele komitetu wykonawczego stał woj. prezes Tow. Org. i Kółek Rolniczych, p. Walenty Karlikowski. Rolnicy z pow. Dubno złożyli (podajemy cyfry zaokrąglone) 404, pow. Horochów 200, pow. Kostopol 477, pow. Krzemieniec 703, pow. Luboml 629, pow. Luck 2132, pow. Równe 160, pow. Włodzimierz 553 i pow. Zdobunów 954 q zyto. Ogólna wartość odebranego przez wojsko ziarna wyniosła 109.205 zł 44 gr. Gotówką złożyli: pow. Dubno (podajemy cyfry zaokrąglone) 25.678, Horochów 21.900, Kostopol 2.897, Kowel 6.368, Krzemieniec 24.015, Luboml 862, Luck 13.971, Równe 27.900, Sarny 22.397, Włodzimierz 2.790, Zdobunów 3.558, ogółem 152.246 zł 48 gr. — W papierach wartościowych złożono razem 7.717 zł 42 gr. Ogółem rolnictwo Wołyńskie złożyło na F. O. N. w gotówce i zbożu, przeliczonym po 21 zł za kwintal, sumę 269.169 zł 34 gr. Koszta zbiórki wyniosły zaledwie 1.214 zł 15 gr. Biorąc pod uwagę równoczesną zbiórkę na Pomoc Żywym i wydane opodatkowanie się niektórych powiatów na cele F. O. N. poza Darem Rolnictwa, wynik zbiórki wśród rolników należy uznać za bardzo duży.

Wymagania wojskowości przy zakupie zboża

Zakupy zboża przez wojsko dokonywane będą według instrukcji „o zakupach zboża”, a więc, zboże winno pochodzić z ostatniego sprzętu, być dojrzałe i zdrowe, odpowiednio czyste i suche, niezagrzone, wolne od stęchliny i szkodników zbożowych, mieć naturalną i właściwą dla każdego rodzaju barwę, kształt, połysk i zapach.

Dopuszczalny procent zanieczyszczeń w zbożu wynosi: dla zyto ogółem 3%, w czym sporyszu najwyżej 0,1%, domieszki pszenicy w życie nie zalicza się do zanieczyszczeń; dla owa ogółem 3,5% w czym kłokół, sporysz itd. najwyżej ½%. Obcych ziarn zbożowych i pastewnych z wyjątkiem łubinu do 5% nie zalicza się do zanieczyszczeń. Zboże o wyższym zanieczyszczeniu nie może być przez wojsko przyjęte. Tak samo wojsko nie przyjmuje zboża, którego wilgoć wynosi ponad 16 do 18%. Cenę wyjściową przy zakupie zbioż będącymi codziennie notowania giełd, wyznaczonych przez poszczególne D. O. K. Od takiej ceny odejda koszty ważenia wagonu, podstawienia i inne opłaty, zwignane z przewozem kolejowym, które przy jednym wagonie bez względu na pojemność wynoszą 10,40 gr.

Producenci, którzy chcą zbywać swoje plody w okolicznych garnizonach, winni przed tym umówić się z danym oddziałem co do warunków sprzedaży, gdyż przyjeżdżając z towarem bez zapowiedzi mogliby spotkać się z brakiem zapotrzebowania w danym czasie.

Ameryka interesuje się polskimi gołębiami

Centralny Komitet do Spraw Hodowli Drobiu otrzymuje coraz częściej listy z Ameryki, zwłaszcza ze Stanów Zjednoczonych, zwracające się o informacje w sprawie nabycia gołębi. Listy te nadsyła zarówno tamtejsza Polonia, jak i hodowcy amerykańscy. Zapytania dotyczą głównie następujących ras: srebrniaków, perłowych, białoogonów polskich i koroniarzy. Należy tu dodać, że gołębie polskie

Wystarczy porównać by przekonać się, że

MAGGI^{ego}

kostki bulionowe

są lepsze...

cieszą się za granicą już od dawna dobrą marką. Jednak import ich nie był dotychczas zbyt duży. Obecnie wobec zainteresowania się naszymi gołębiami rodaków w Ameryce i tamtejszych hodowców, otwierają się bardzo wdzięczne możliwości eksportu tego gatunku drobnego inwentarza.

Zwierząt domowych na świecie jest prawie tyle co ludzi

Najnowsze wszechświatowe statystyki podają, że na świecie jest wielka ilość zwierząt domowych, których liczbę trudno jest w zasadzie określić. Jednak badacze przyrody, statystycy obliczają, że na całej kuli ziemskiej żyje: 110 milionów koni, z których jedna trzecia znajduje się w Rosji; 25 milionów osłów (wraz z mułami) najwięcej, bo około 4 miliony, znajduje się w Chinach; 580 milionów słoń, około 150 milionów żyje w Indiach; 260 milionów świń, około 55 milionów w Stanach Zjednoczonych; 630 milionów owiec, najwięcej — 150 milionów w Rosji, oraz około 100 milionów w Australii; 170 miliońw kóz, najwięcej w Indiach, około 50 milionów sztuk.

Oprócz tego żyje na świecie około 350 milionów gęsi, kaczek i drobiu oraz innych stworzeń — razem około 2,1 miliarda, a więc prawie tyle, ile kula ziemska pomieściła ludzi.

Szkola Spółdzielcza w Pińsku

Z nowym rokiem szkolnym rozpoczyna działalność szkoła spółdzielcza w Pińsku. Nauka trwa jeden rok. Na rok szkolny 1938/39 przyjmowana jest młodzież męska do lat 18, na podstawie świadectwa ukończenia szkoły powszechnej. Pierwszeństwo ma młodzież pochodzenia rolniczego i osadników z ukończoną szkołą rolniczą. Dla kandydatów starszych, powyżej 18 lat, odrębny kurs. O informacje zgłaszać się do pp. agronomów Wydziałów Powiatowych, Zarządów wszystkich Spółdzielni i Kier. Szkół Powszechnych woj. poleskiego i białostockiego.

W sprawie podatku drogowego

Ustawa z dnia 5 sierpnia 1938 o poprawie finansów samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. nr 59, poz. 455) w art. 5 przewiduje, że podatek drogowy może być pobierany przez powiatowe związki samorządowe na budowę i utrzymanie dróg powiatowych oraz na zapomogi dla gmin wiejskich na budowę i utrzymanie dróg gminnych. Obciąża on grunty, podlegające podatkowi gruntemu, a jego najwyższe obciążenie nie może przewyższać 75 wymiaru tegoż podatku, obliczonego bez oddzielnego dodatku i ulg.

Pierwsze transakcje eksportowe zbożem

Jak się dowiadujemy, zawarta została ostatnio pierwsza większa transakcja na eksport zboża z Polski. W związku z tym będzie wysłany w dniach najbliższych do Belgii pierwszy transport w ilości 7000 ton na rachunek zawartej definitywnie transakcji.

Humor

Szczerłość.

— Widzę, że pani ciągle jeszcze nie zauważyła, o której właściwie zaczynamy pracować.

— Nie, panie dyrektorze, bo zawsze, gdy przychodzę już wszyscy są na swoich stanowiskach.

Solidny mąż.

Mąż: — Byliście w sklepie blisko dwie godziny i mimo to zapomnieliście jeszcze o jakimś sprawunku.

Żona: — Nic nie zapomniłam!

Mąż: — A ja ci mówię, że zapomniłaś.

Żona: — A co takiego?

Mąż: — Tego nie wiem.

Żona: — Więc po czym wnioskujeś, że zapomniłam?

Mąż: — A bo zostało mi jeszcze w portmonetce 5 złotych.

Zawsze kupiec.

Jaś wraca ze szkoły i mówi do ojca:

— Tatusiu!... dzisiaj zaoszczędziłem ci 10 groszy. Zamiast jechać całą drogę do szkoły, biegłem za tramwajem.

— Biegając za taksówką, byłbyś mi zaoszczędził dwa złote.

Prawdziwa żonata.

— Jak to, pan jest żonaty od 30 lat? Zasłużył pan co najmniej na Legię Honorową.

— Niech pan raczej powie: Na krzyż wojenny...

Zna swoje klientki.

— Och, co za śliczny kostium kąpielowy? Czy pan mi gwarantuje, że w wodzie nie zmieni koloru?

— Ależ proszę pani, kto słyszał wchodzić do wody w takim pięknym kostiumie!...

Peruka.

— Jak ty możesz nosić na głowie włosy innej kobiety?

— A ty wkładasz na nogi buty ze skóry innego z wierzęcia i też się nie brzydzisz.

Jak zaczynają się bajki.

Antoś: — Powiedz mamusiu, czy wszystkie bajki zaczynają się od słów: „Żył sobie kiedyś...?”

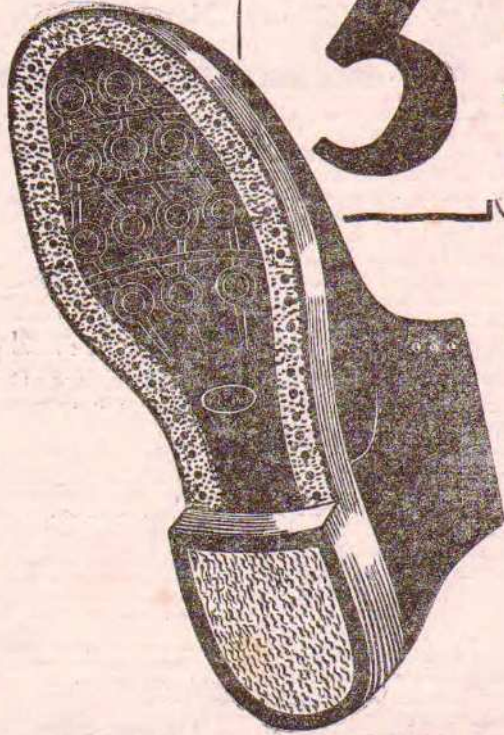
Matka: — Nie, nie gwarantuję. Czasami bajeczki zaczynają się od słów: „Dziś wieczorem mam bardzo ważne posiedzenie...”

JEDYNY KONSERWATORYJ
OBOWIA, NA JESIENNE
BESTCZE

FOKALINA
Flota

3 RAZY TRWAJSZE

OBUWIE NA GUMOWYCH SPODACH

11.90

1967-21

Wierzch z wołowego boksu, 3 x trwalsze gumowe spody

6.90

3925-05

Bardzo praktyczne półbuty damskie na trwałych gumowych spodach

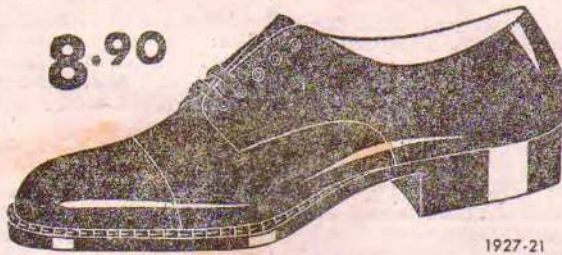
8.90

0767-01

BAGAŃCZ — b. trwały, 3 x trwalsze gumowe spody

8.90

1927-21

Męskie półbuty w kolorze czarnym i brązowym 3 x trwalsze gumowe spody

POLSKA SPÓŁKA OBUWIA

Bata

